

Anne Lene Bülow-Lehnsby
Lyngby Hovedgade 57 B
2800 Lyngby
Telefon 45 88 88 08

Lichen sclerosus

Kilde: www.dsvl.dk

Hvad er lichen sclerosus?

Lichen sclerosus, LS, er en langvarig og som regel kløende hudsygdom i skridtet. Sygdommen kan opstå i alle aldre, men debuterer oftest hos midaldrende eller ældre kvinder. Omkring 10 % af dem, der får sygdommen, er børn eller unge. Det nøjagtige antal, der får sygdommen, er ukendt, men den optræder hos omkring 1 ud af 1000 kvinder.

Sygdommen mistolkes ofte som en svampeinfektion og behandles derefter. Ofte har symptomerne været til stede i mange år før diagnosen stilles. Huden bliver hvid og der kan komme smertefulde revner. Huden kan se rynket ud, men kan også have en glat overflade.

Hvad skyldes lichen sclerosus?

Årsagen er ikke sikker. LS er i nogle familier forbundet med autoimmune sygdomme som for eksempel stofskiftesygdomme. Disse opstår som følge af, at kroppens immunforsvar kommer til producere antistoffer imod noget af kroppens eget væv. Lichen sclerosus er ikke en infektion, og er ikke smitsom.

Hvad er symptomerne?

Kløe er det hyppigste symptom og kan eventuelt forstyrre søvnen. Mange har svie og brænden. Der kan komme små-revner og sår på grund af kløen. Hvis huden ved endetarmen er ramt, kan det medføre afføringsproblemer og forstoppelse.

Huden ser tynd eller fortykket og "medtaget", bleg og hvid ud. Det kan være pletvist og kan ses i hele vulva og ned bag endetarmen. Der kan være små blå pletter i huden pga. småblødninger. Der kan komme sammenvoksninger og skrumpning af f.eks. de små kønslæber og forhuden på klitoris.

Sygdommen kommer ikke i skeden. Nogle har slet ingen symptomer og sygdommen opdages da i forbindelse med undersøgelse af anden årsag.

Hos omkring 10% af dem, der har LS i vulva, ses også hvide pletter på huden andre steder. Det kan ligne tyndt, lidt rynket cigaretpapir.

Hvordan stilles diagnosen?

Læger, som kender sygdommen, kan ofte stille diagnosen ved at se på huden med det karakteristiske udseende.

Diagnosen kan bekræftes ved i lokalbedøvelse at tage en lille vævsprøve, en såkaldt biopsi, til mikroskopisk undersøgelse.

Hvordan behandles det?

Der er ingen kur som giver sikker fuldstændig helbredelse, men ved behandling kan generne næsten forsvinde eller holdes nede.

Huden bliver meget pænere, men er der allerede ar-dannelse forsvinder denne ikke.

Behandlingen skal lindre symptomerne og forebygge yderligere skrumpning.

Den mest effektive behandling for LS er en stærk lokal steroid-salve - binyrebarkhormon behandling med Dermovat salve. Denne kan bruges ret sikkert. Som regel er en ærtstor mængde salve nok pr. påsmøring. Lægen fortæller hvor ofte og hvor længe du skal behandle. En almindelig behandling indebærer påsmøring i området 1 gang dagligt i 8 uger, derefter 2 gange om ugen i 4 uger.

Der skal kun skrives recept på en lille tube på 25 g, der som regel holder i 3- 6 måneder, nogle gange længere.

Er der ikke god effekt af Dermovat eller hvis huden bliver for tynd, kan man ændre behandlingen til Protopic salve.

Ved udtalt natlig kløe kan man forsøge med et antihistaminpræparat. Behandlingen bør ikke stoppes uden aftale med lægen, da LS kan blusse op igen.

Fede cremer som f.eks. Warming critical, Locobase repair, Decubal, Ceridal, mandelolie el. lign er godt at supplere med.

Alle hud-irriterende stoffer skal undgås, da de kan forværre LS. Daglig brug af trusseindlæg kan f.eks. øge generne. Evt. svampe eller bakterieinfektioner skal behandles. Sæbevask bør undgås. Smør evt. olie på inden vask med vand. f.eks. mandelolie, olivenolie el. jordnøddeolie. (Se evt. [Den daglig pleje af vulva](#)).

Hvad sker der på lang sigt?

Symptomerne kan aftage med tiden. Det er dog vigtigt at følge op på behandlingen. Det er en god ide at kigge selv med et spejl en gang imellem. Forværring af symptomerne, en ny forandring i huden eller et sår der ikke heler bør undersøges hos lægen, da forandring af cellerne (sjældent) kan udvikle sig til kræft.

Kontrol hos læge anbefales livslangt mindst 1 gang om året.

Maj 2020